

DCC-004-001204 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

May/June – 2015

Career Guidance

Faculty Code : 004

Subject Code : 001204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.
(૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

- Instructions :** (1) All Questions are compulsory in Section-I.
(2) Do as directed for Questions of Section-II.
(3) Write both the sections in Main Answer Book.

વિભાગ-૧

૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો.

૨૦

(૧) એક માર્ગદર્શક વિવિધ વ્યવસાય અંગેની વિદ્યાર્થીઓને માહિતી પૂરી પાડવા કઈ પ્રયુક્તનો ઉપયોગ કરશે ?

- (A) સામાજિકતામિતિ
- (B) આત્મકથા
- (C) સર્વેક્ષણ
- (D) કારકિર્દી પરિષદ

(૨) જો કોઈ વિદ્યાર્થી અભ્યાસમાં રસ લેતો નથી, તો આ સમસ્યાનો ઉકેલ તમે શિક્ષક તરીકે શી રીતે લાવશો ?

- (A) તેને ટ્યુશન રાખી લેવાનું કહીને
- (B) તેને સજા આપીને
- (C) તેને કંઈ જ ન કહીને
- (D) તેને માર્ગદર્શન પૂરું પાડીને

(૩) માર્ગદર્શન આપી શકે _____

- (A) કોઈ પણ વ્યક્તિ
- (B) કોઈ પણ શિક્ષક
- (C) યોગ્ય લાયકાતવાળા અને અનુભવિ શિક્ષક વ્યક્તિ
- (D) સંચાલક

- (૪) અભિયોગ્યતા એટલે _____
- (A) અમુક વસ્તુ કે વિષય પ્રત્યેનો ગમો.
(B) અમુક વ્યવસાય કે કાર્ય માટે રસ હોવો.
(C) અમુક વ્યવસાય કે કાર્ય માટે વિશિષ્ટ શક્તિ હોવી.
(D) આપેલા તમામ
- (૫) નીચેનામાંથી કઈ પ્રવિધિ દ્વારા વ્યાવસાયિક માહિતીનું સામૂહિક વિતરણ થઈ શકે ?
- (A) જૂથ ચર્ચા
(B) સ્થળ મુલાકાત
(C) પ્રશ્નાવલી
(D) અવલોકન
- (૬) નીચેનામાંથી કઈ સંસ્થા દ્વારા વ્યાવસાયિક માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકાય ?
- (A) યુ.પી.એસ.સી.
(B) એન.સી.ઈ.આર.ટી.
(C) ગુજરાત રાજ્ય રોજગાર કચેરી
(D) આગળનાં ત્રણેય.
- (૭) કોઈ પણ વ્યવસાયમાં કર્મચારીએ કરવાનાં કાર્યની તમામ વિગત કઈ પ્રયુક્તિ દ્વારા મેળવી શકાય ?
- (A) કાર્ય વિશ્લેષણ
(B) કાર્ય તાલીમ
(C) કાર્ય શિબિર
(D) તમામ

(૮) વિદ્યાર્થી શાળામાં દાખલ થાય ત્યારથી શાળા છોડે ત્યાં સુધીની માહિતી કયા પત્રકમાં નોંધાય છે ?

- (A) ક્રમમાપદંડ પત્રક
- (B) સંગ્રહિત માહિતી પત્રક
- (C) ઓળખયાદી પત્રક
- (D) અવલોકન પત્રક

(૯) શાળામાં અન્ય સાથે ભળતા કે ન ભળતા વિદ્યાર્થીઓને તમે કઈ રીતે ઓળખી શકશો ?

- (A) સામાજિકતામિતિ
- (B) આત્મકથા
- (C) પ્રસંગનોંધ
- (D) અવલોકન

(૧૦) શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન માટે શાળા કઈ પ્રવૃત્તિ યોજશે ?

- (A) વનભોજન
- (B) રાહત કાર્ય
- (C) રક્તદાન કેમ્પ
- (D) વ્યાખ્યાન

(૧૧) નીચેના પૈકી કઈ બાબત અભિયોગ્યતા સૂચવતી નથી ?

- (A) યાંત્રિક
- (B) કલાત્મક
- (C) કારકૂની
- (D) બૌદ્ધિક

(૧૨) _____ માટે માર્ગદર્શન જરૂરી છે.

- (A) એક નાનું બાળક
- (B) શાળાએ જતા બાળકો
- (C) સંશોધનનાં વિદ્વાન
- (D) આપેલ તમામ

(૧૩) નીચેના પૈકી કઈ વ્યક્તિત્વ માપન પદ્ધતિ નથી ?

- (A) આત્મનિવેદન
- (B) અનુભવ
- (C) પ્રક્ષેપણ
- (D) અવલોકન

(૧૪) “કારકિર્દી પરિષદ” પ્રયુક્તિ દ્વારા કેવા પ્રકારનું માર્ગદર્શન પુરું પાડી શકાય ?

- (A) વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન
- (B) શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન
- (C) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન
- (D) માર્ગદર્શન જરૂરી નથી.

(૧૫) શ્યામ પોતાનાં વર્ગમાં સતત પરીક્ષામાં નીચા માર્ક્સ લાવે છે. તો આ પરિસ્થિતિમાં તમે શું કરશો ?

- (A) તેનાં માતા-પિતાને જાણ કરવી
- (B) માર્ગદર્શન આપવું
- (C) આચાર્યને જાણ કરવી
- (D) તેને સજા કરવી.

(૧૬) નીચેના પૈકી માર્ગદર્શન માટે કયો શબ્દ વપરાય છે ?

- (A) સૂચવવું
- (B) ચિંધવું
- (C) માર્ગ બતાવવો
- (D) આપેલા તમામ

(૧૭) કારકિર્દી પ્રદર્શનમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) પ્રોસ્પેક્ટસ
- (B) મોનોગ્રાફ
- (C) શ્રીફ
- (D) તમામ

(૧૮) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીમાં નીચેના પૈકી શું આવશ્યક છે ?

- (A) નાવિન્ય
- (B) કરકસર અને નાવિન્ય
- (C) વિશ્વસનિયતા અને પ્રમાણભૂતતા
- (D) સરળતા અને આત્મલક્ષીતા

(૧૯) નીચેના પૈકી કારકિર્દી શિક્ષક માટે આવશ્યક છે

- (A) યોગ્ય લાયકાત
- (B) તટસ્થતા
- (C) ધીરજ
- (D) તમામ

(૨૦) નીચેનામાંથી ગૌણ માહિતીનું પ્રાપ્તિ સ્થાન નથી.

- (A) સમાચાર પત્રો
- (B) પત્ર વ્યવહાર
- (C) સ્થળ મુલાકાત
- (D) સામયિકો

વિભાગ-૨

- ૧ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં અતિ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૬
- (૧) વ્યાવસાયિક માહિતી એટલે શું ?
- (૨) માર્ગદર્શન સેવામાં અવલોકન પ્રયુક્ત શી રીતે મદદ કરે છે ?
- (૩) ગુજરાતીમાં પ્રાપ્ય કોઈ પણ બે બુદ્ધિ કસોટીનાં નામ તેનાં રચયિતા સાથે લખો.
- ૨ નીચેના પૈકી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૧૫
- (૧) માર્ગદર્શન સેવામાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) વ્યાવસાયિક માહિતીની ફાઈલીંગની રીતો-જણાવો.
- (૩) અમદાવાદ સ્થિત વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન સંસ્થાનો પરિચય આપો.
- (૪) કારકિર્દી ખૂણો સમજાવો.
- (૫) ટૂંકનોંધ લખો - “માર્ગદર્શનમાં ઇન્ટરનેટનો વપરાશ.”
- (૬) કોઈ એક વ્યક્તિત્વ માપન કસોટીનો પરિચય આપો.
- ૩ નીચેના પૈકી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. ૧૫
- (૧) કારકિર્દી માર્ગદર્શનની સંકલ્પના લખો અને પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં તેની જરૂરિયાત લખો.
- (૨) માધ્યમિક અને ઉચ્ચ માધ્યમિક સ્તરે માર્ગદર્શનનાં ધ્યેયો લખો.
- (૩) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી એટલે શું ? મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં સંચાલન અને અર્થઘટન માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો લખો.
- (૪) પ્રશ્નાવલીનું સ્વરૂપ, ફાયદા અને મર્યાદા લખો.
- ૪ (અ) નીચેના પૈકી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. ૭
- (૧) કારકિર્દી માહિતી વિતરણની રીતો સવિસ્તાર લખો.
- (૨) વ્યક્તિત્વની સંકલ્પના જણાવી માર્ગદર્શનમાં ઉપયોગમાં લેવાતી કોઈ બે કસોટીઓનો વિસ્તૃત પરિચય આપો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. ૭
- (૧) સંગ્રહિત પ્રગતિપત્રક એટલે શું ? તેમાં સમાવિષ્ટ બાબતોનો નમૂનો દર્શાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION - I

1 Choose the correct option and answer the following questions. 20

- (1) A guide which technique use for different occupation provide the students as they need ?
- (A) Sociometry
 - (B) Autobiography
 - (C) Survey
 - (D) Career Conference
- (2) If a child is not taking interest in studies, as a teacher how would you solve this problem?
- (A) by asking him to attend your tuition
 - (B) Punishing him
 - (C) not talking to him
 - (D) by providing guidance
- (3) Guidance should be provided by _____.
- (A) Any person
 - (B) Any teacher
 - (C) Properly qualified and experienced person
 - (D) Administrator

- (4) Aptitude means_____.
- (A) liking towards a thing or subject
 - (B) Interest for a particular work or job
 - (C) having specific ability for a particular work or profession
 - (D) All of these
- (5) By which method you can collectively distribution of vocational information ?
- (A) Group discussions
 - (B) Plant visit
 - (C) Questionnaire
 - (D) Observation
- (6) By which agency get vocational information as following ?
- (A) U.P.S.C.
 - (B) NCERT
 - (C) Employment office of Gujarat State
 - (D) All of these
- (7) By which method we get all matter of work which worked have to do in vocation ?
- (A) Job Analysis
 - (B) Work training
 - (C) Workshop
 - (D) All

(8) In which and recorded all information of student when he enter the school till leave ?

- (A) Rating scales
- (B) Cumulative Record Card
- (C) Checklists
- (D) Observation card

(9) How you find the student he mix or not mix in school ?

- (A) Sociometry
- (B) Autobiography
- (C) anecdotal record
- (D) Observation

(10) Which activity school will arrange for educational guidance ?

- (A) Van-Bhojan
- (B) Relief work
- (C) Blood donation camp
- (D) Lecture

- (11) Which of the following does not indicate aptitude ?
- (A) Mechanical
 - (B) Artistic
 - (C) Clerical
 - (D) Inttellectual
- (12) Guidance is required only to _____.
- (A) an infant child
 - (B) School going students
 - (C) research scholar
 - (D) all the above
- (13) Which of the following is not the method of personality measurement ?
- (A) Self report
 - (B) Experience
 - (C) Projective
 - (D) Observation
- (14) Career conference is the technique to provide which type of guidance ?
- (A) Personal guidance
 - (B) Educational guidance
 - (C) Vocational guidance
 - (D) No guidance is required.

(15) Shyam is achieving low marks in his consecutive class tests, so what is his requirement in this situation ?

- (A) Inform the parents
- (B) Counselling/Guidance
- (C) Inform to the principal
- (D) Give him punishment

(16) Which of the following is the word used for guidance ?

- (A) to indicate
- (B) to point out
- (C) to show the way
- (D) All of these

(17) What to include in the career exhibition ?

- (A) Prospects
- (B) Monograph
- (C) Brief
- (D) All

(18) What is required of the following for psychological test ?

- (A) Novelty
- (B) Neutrality
- (C) Reliability and authenticity
- (D) Simplicity and self oriented.

(19) Of the following is required for a career teacher _____.

- (A) Appropriate qualification
- (B) Neutrality
- (C) Patience
- (D) All

(20) The following is not the place to get the secondary information.

- (A) Newspaper
- (B) Correspondence
- (C) Plant visits
- (D) Magazines

SECTION II

- 1** Answer the following questions in brief. **6**
- (1) What is occupational information ?
 - (2) How much helpful the observation technique in guidance services ?
 - (3) Write any two name of Gujarati Intelligence test with its inventor.
- 2** Answer any **five** of following questions in short. **15**
- (1) Clarify the role of teacher in guidance service.
 - (2) State the methods of filling in vocational information.
 - (3) Introduce in detail of Ahmedabad based organization for professional guidance.
 - (4) Explain the career corner.
 - (5) Write the short note "Internet use for guidance".
 - (6) Introduce in detail any one of personality inventory.
- 3** Answer any **three** of following questions in details. **15**
- (1) Write the concept of career guidance and its need in the current situation.
 - (2) Write the goals of guidance for secondary and higher secondary level.
 - (3) What is psychological test ? One thing to keep in mind the type of psychological test of administration and interpretation.
 - (4) Write the questionnaire form advantages and limits.

- 4 (a) Answer any **one** question from following in detail. 7
- (1) Write the distribution methods in details for type of career information.
 - (2) State the concept of personality and discuss in detail any two of personality inventories for Guidance.
- (b) Answer the following question in detail. 7
- (1) What is cumulative record card ? Which types of matter include in it ? The sample display.
-